

MARKARÅDET

Årsberetning 2016 og 2017

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Markarådets medlemmer i 2016-2017	2
3. Møter og saksbehandling	3
Møtefrekvens	3
Saker 2016	3
Saker 2017	3
4. Evaluering av rådets arbeid og funksjon	4
4.1. Oppgaver og mandat.....	4
4.2. Rollen som ombudsmann og rådgivende organ.....	4
4.2.1. Arena for kontaktpunkt og informasjonsutveksling.....	4
4.2.2. Markarådet som høringsinstans.....	5
4.3. Ressurser	5
4.4. Oppsummering.....	5
5. Vedlegg.....	6
5.1. Vedlegg 1: Oversikt over saker behandlet av Markarådet i 2016 og 2017	6
Møte 4. mai 2016	6
Møte 27. september 2016.....	6
Møte 31. mai 2017	6
Møte 27. juni 2017	6
5.2. Vedlegg 2: Oppmøtestatistikk	7
5.3. Vedlegg 3: Liste over løpende saker.....	8

1. INNLEDNING

Miljøverndepartementet oppnevnte Markarådet den 9. november 2011 i medhold av markaloven § 13, som sier at departementet kan oppnevne et råd for markasaker. Rådets oppgaver fremgår av markaloven § 13 og vedtekter for Markarådet, fastsatt av Miljøverndepartementet. Markarådet skal arbeide for å fremme formålet med markaloven og kan av eget tiltak ta opp saker til behandling.

Markarådet skal

- arbeide med overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka
- være en arena for gjensidig informasjon og utveksling av erfaringer og synspunkter mellom offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, grunneiere og beboere i Marka om praktisering av markaloven

I tråd med vedtektene består rådet av 18 medlemmer med tilhørende varamedlemmer som representerer et bredt utvalg av organisasjoner og kommuner med interesser i Marka. Markarådets medlemmer ble oppnevnt for fire år fra opprettelsen i november 2011. I 2016 oppnevnte Klima- og miljødepartementet nye medlemmer til rådet. Første møte med nytt råd ble holdt 4. mai 2016.

Markarådet har opprettet et arbeidsutvalg som organiserer og administrerer rådets arbeid i samarbeid med sekretariatet. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

2. MARKARÅDETS MEDLEMMER I 2016-2017

Instans	Medlem	Varamedlem
Oslo kommune	Lan Marie Nguyen Berg	Hanna Elise Marcussen
Romerike-regionen	Hilde Thorkildsen	Hans Thue
Folloregionen	Øystein Slette	Thomas Sjøvold
Asker/Bærum	Lene Conradi	Lisbeth Hammer Krogh
Kommuner i Buskerud	Gunn Cecilie Ringdal	Per Berger
Kommuner i Oppland	Lars Magnussen	Trine Lise Olimb
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Gjermund Andersen	Randi Wilhelmsen
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas	Vigdis Jynge
Skiforeningen	Erik Eide	Anne Cappelen
Den norske turistforening, Oslo og omegn	Henning Hoff Wikborg	Dag Olav Brækkan
Norges Jeger- og fiskerforbund	Baard Nordby	Elisabeth Hovde Bjerknes
Oslo Idrettskrets	Magne Brekke	Ingrid Maurstad
Akershus Idrettskrets	Sven E. Maamoen	Nordis Vik Olausson
Norges Skogeierforbund	Knut Bjella	Ellen Alfsen
Norskog	Rolf Hatlinghus	Carl Gustaf Rye-Florentz
Norges Bondelag	Anne Kristine Rolstad	Per P. Jahr
Representant for velforeningene	Kristin Dale Selvig	Tore Faller
Interessegruppe for hytteiere i Marka	Ingerid Helseth	Torgny Hasås

Følgende medlemmer utgjør arbeidsutvalget for nytt råd:

Arbeidsutvalg og lederverv	Navn	Instans
Leder/arbeidsutvalg	Hilde Thorkildsen	Romerike-regionen
Nestleder/arbeidsutvalg	Hans-Petter Aas	Oslo og Omland Friluftsråd
Medlem/arbeidsutvalg	Lene Conradi	Asker/Bærum
Medlem/arbeidsutvalg	Erik Eide	Skiforeningen

Sekretariatsfunksjonen ble i perioden ivaretatt av Fylkesmannen i Oslo og Akershus ved rådgiver Tone Mejlgaard og kommunikasjonsrådgiver Linda E. Eide, begge fra miljøvernavdelingen.

3. MØTER OG SAKSBEHANDLING

Markarådet skal avholde minst to møter per år. Her følger en oppsummering av aktiviteten i rådet. Alle protokoller med vedlegg legges ut på Fylkesmannens hjemmeside:

<https://www.fylkesmannen.no/Oslo-og-Akershus/Miljo-og-klima/Marka/Markaradet/>

Møtefrekvens

I 2016 og 2017 ble det hvert år holdt to møter i Markarådet. Arbeidsutvalget (AU) har hatt høyere møtefrekvens, med seks møter i 2016 og fem møter i 2017. Utvalget har tatt en mer aktiv rolle som tilrettelegger, en rolle de blant annet spesifiserer i referat fra utvalgsmøte 13. juni: «AU må i forkant av møtene lese seg godt opp på de aktuelle sakene, med fokus på fakta og utfordringer sett i lys av Markarådets rolle. Dette er særlig viktig i komplekse saker eller ved uenigheter i rådet. AU må søke å legge til rette for godt opplyste drøftelser/vedtak og ha en grundig tilnærming til de aktuelle problemstillingene». Arbeidsutvalget har i tillegg til fysiske møter også håndtert saker på e-post.

Saker 2016

Markarådet hadde oppe totalt 11 saker i 2016. Valg, statusoppdateringer og gjennomgang av rådets formål, rolle og arbeidsmåte stod naturlig nok på agendaen for nyoppnevnt råd. Flere saker løftet frem i 2016 ble behandlet som orienteringssaker; saker der det ikke ble foretatt en realitetsbehandling eller avgitt uttalelse. Her nevnes orienteringer og drøftelser rundt statlig reguleringsplan for politiets beredskapssenter, endring av markagrensen og regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus. Markarådet tok imidlertid konkret stilling til sak om el-sykling i utmark, der rådet sendte inn en høringsuttalelse.

Saker 2017

Markarådet hadde oppe 13 saker i 2017. Rådet ble blant annet orientert om og realitetsbehandlet flere saker, og sendte tre høringsuttalelser:

- Forslag til statlig reguleringsplan for politiets nasjonale beredskapssenter
- Søknad om bruk av returafalt til terrengsikring, Huken pukkverk
- Forslag til presisering av markaloven og endring av markagrensen

I tillegg har arbeidsutvalget på grunn av kort svarfrist sendt høringsuttalelse til konsesjonssøknad for helikopterlandingsplass på Taraldrud på vegne av Markarådet. Uttalelsen er datert 29. november 2017, og saksbehandles i første rådsmøte etter dette.

Rådet gjennomførte også en befaring i Nittedal i forbindelse med ett av møtene. Å se eksempelsaker i praksis opplevdes som nyttig og positivt, og medlemmene oppfordret til gjentakelse.

Av øvrige saker nevnes rådets skriftlige ønske til Fylkesmannens miljøvernavdeling om å bli orientert ved endringer i saksbehandlingsrutiner i markasaker.

4. EVALUERING AV RÅDETS ARBEID OG FUNKSJON

4.1. Oppgaver og mandat

Markarådets oppgaver fremgår av markaloven § 13 og vedtektene for rådet, og rådets virkeområde omfatter det området som til enhver tid ligger innenfor markagrensen. Rådet skal arbeide for å fremme formålet med loven, og kan av eget tiltak ta opp saker til behandling. Blant annet kan rådet gi uttalelse til:

- søknader om tillatelse i større saker og dispensasjon
- forslag til planer
- forslag om særskilt vern av friluftslivsområde i henhold til § 11 i markaloven

Det følger videre av § 13 at rådet kan utarbeide forskrift om hensynsfull bruk av Marka.

Markarådets arbeid skal være rettet mot overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka. Det skal være en arena for gjensidig utveksling av informasjon, erfaringer og synspunkter mellom forvaltningsmyndighetene og interessegrupper i Marka om praktisering av markaloven.

Videre skal rådet være en arena hvor forvaltningsmyndigheten kan søke råd om overordnede prinsipper og føringer i en tidlig fase.

Det følger av vedtektene at det skal føres vedtaksprotokoll fra møtene. Informasjon om saker som behandles i møtene vedlegges protokollen. På den måten kan prinsipielle saker settes på dagsordenen.

4.2. Rollen som ombudsmann og rådgivende organ

Rådet skal arbeide for å fremme formålet med loven, og er gitt en ombudsmannsfunksjon i forvaltningen av Marka, jf. Ot.prp. nr. 23 (2008-2009). Medlemmene har tidligere år pekt på et ønske om å i større grad bli involvert i en tidlig fase, slik at overordnede prinsipper og føringer kan drøftes, og ombudsmannsrollen styrkes. Nå mener medlemmene at rådets ombudsmannsfunksjon er styrket, blant annet gjennom at rådet for første gang har sendt flere høringsuttalelser som ivaretar markabrukerens interesser. Rådet ønsker i enda større grad å bli benyttet som rådgivende organ av forvaltningen, og oppfordrer til ytterligere involvering av rådet i tidlig fase. Markarådet anser dette som en verdifull mulighet for myndighetene til å drøfte prinsipielle problemstillinger og viktige saker. Slike drøftelser kan bidra til å tolke markaloven på en god måte, og derav fremme formålet med loven. Samtidig må rådet selv ta opp prinsipielle saker og gi sine anbefalinger til forvaltningen.

4.2.1. Arena for kontaktpunkt og informasjonsutveksling

Et bredt utvalg av interessegruppene i Marka er representert i rådet, og samlet har disse god forståelse for utfordringene i markaforvaltningen. Den brede sammensetningen er en styrke gjennom at saker kan belyses fra ulike sider, og den bidrar til å skape forståelse for ulike innfallsvinkler. Dette anses som nyttig for forvaltningen, men også for representantene i rådet og deres organisasjoner. Den brede sammensetningen av ulike interesser er også en utfordring om man

søker enstemmige vedtak og uttalelser. Medlemmene mener rådet fungerer godt som møteplass for aktører med interesser i Marka og som informasjonsarena om viktige markasaker.

Markarådets arbeidsutvalg har merket seg at Oslo kommune ikke har prioritert oppmøte i rådet, se vedlegg 2 *Oppmøtestatistikk*. Fast medlem i rådet har fravær på samtlige fire møter de to siste år. Varamedlem møtte på to møter i 2016, men kommunen var ikke representert på møter i 2017. Fordi Oslo kommune er en stor og viktig aktør i Marka, har rådets leder henvendt seg til byrådsleder, med oppfordring om at rådets møter prioriteres i fremtiden.

Klima- og miljødepartementet og Fylkesmannens miljøvernavdeling som «markadirektorat» stiller som faste observatør i alle rådets møter. Ved å være til stede som observatører på møtene kan forvaltningen fange opp erfaringer og synspunkter i rådet, og noe av rådets hovedformål anses oppfylt gjennom dette. Både departementet, Fylkesmannens miljøvernavdeling og andre aktører har etter forespørsel fra rådet orientert om ulike saker i rådets møter. Orienteringene har blitt fulgt av verdifull åpen dialog og meningsutveksling mellom rådets medlemmer og forvaltningen. Dialogen gjør blant annet rådets medlemmer i stand til å se et helhetlig bilde ved at sakene belyses fra ulike sider. Ved drøfting av konkrete enkeltsaker berører rådet stadig de overordnede utfordringene knyttet til helhetlig forvaltning av Marka.

4.2.2. Markarådet som høringsinstans

Rådet har tidligere i liten grad gitt formelle uttalelser til forvaltningen, da sakene i all hovedsak har blitt tatt til orientering. Gjennom at rådet har realitetsbehandlet og gitt formelle uttalelser i flere saker, har rådet styrket sin ombudsmannsfunksjon og mer reelt jobbet for å fremme formålet med loven. Dette er en forbedring fra tidligere, da det har vist seg at det ofte er utfordrende å enes om felles standpunkter. I de fleste saker er de representerte organisasjonene høringsinstanser, og det kan derfor være mer hensiktsmessig at disse gir selvstendige høringsuttalelser. Rådet har etterstrebet og i større grad enn tidligere klart å stå samlet denne perioden.

Det anses i hovedsak å være medlemmenes ansvar å fremme aktuelle saker, med tilhørende forslag til vedtak eller anbefaling. Dette kan med fordel være etter anmodning fra rådet som helhet, men også på eget initiativ. Få saker ble i perioden fremmet og forberedt av andre enn arbeidsutvalget.

4.3. Ressurser

Markarådet har vært tilfreds med de ressurser som er gjort tilgjengelig for rådet i perioden, og melder at behovet for ressurser videre vil – såfremt ingen forhold endres markant – være omtrent på samme nivå.

4.4. Oppsummering

Den brede sammensetningen av rådet er en utfordring, men i hovedsak en styrke, og rådet har i perioden påpekt viktigheten av at alle prioriterer å delta i møtene. Medlemmene mener at markarådet fungerer godt som møteplass og som informasjonsarena, både for representantene i rådet og overfor forvaltningen. Rådet har dessuten styrket sin ombudsmannsfunksjon gjennom å realitetsbehandle flere saker i 2017. Markarådet ønsker likevel å være enda mer og tidligere involvert i relevante saker, og mener at et aktivt arbeidsutvalg i kombinasjon med departementets og Fylkesmannens faste observatørrolle i rådet kan bidra til å lykkes med dette.

5. VEDLEGG

5.1. Vedlegg 1: Oversikt over saker behandlet av Markarådet i 2016 og 2017

Møte 4. mai 2016

- Sak 1/16 Valg av nestleder og eventuelt arbeidsutvalg
- Sak 2/16 Markarådets høringsuttalelse til el-sykling i utmark
- Sak 3/16 Praktiske avklaringer fra sekretariatet
- Sak 4/16 Neste møte i Markarådet

Møte 27. september 2016

- Sak 5/16 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 6/16 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 7/16 Markarådets formål, rolle og arbeidsmåte
- Sak 8/16 Statlig reguleringsplan for politiets nasjonale beredskapssenter
- Sak 9/16 Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus 2016-2030
- Sak 10/16 Endring av markagrensen
- Sak 11/16 Saker til neste møte i Markarådet

Møte 31. mai 2017

- Sak 1/17 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 2/17 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 3/17 Klima- og miljødepartementet orienterer
- Sak 4/17 Statlig reguleringsplan for politiets nasjonale beredskapssenter
- Sak 5/17 Neste møte i Markarådet

Møte 27. juni 2017

- Sak 6/17 Godkjenning av møteinnkalling
- Sak 7/17 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
- Sak 8/17 Høring: Forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud, Ski kommune
- Sak 9/17 Høring: Søknad om bruk av returasfalt til terrengsikringstiltak, Huken pukkverk
- Sak 10/17 Høring: Forslag til presisering av markaloven § 2 og endring av markagrensen i Lunner og Nittedal kommuner
- Sak 11/17 Interesseorganisasjonen for hytteeiere i Marka og Fylkesmannens markapolicy
- Sak 12/17 Oppfølging av el-sykling i Marka
- Sak 13/17 Saker til neste møte i Markarådet

5.2. Vedlegg 2: Oppmøtestatistikk

Her følger en oversikt over hvilke instanser som har vært representert i møter i 2016 og 2017.

Instans ikke representert

Instans representert ved vara

Instans	Medlem	27.jun.17	31.mai.17	27.sep.16	4.mai.16
Oslo kommune	Lan Marie Nguyen Berg	0	0	0	0
Romerike-regionen	Hilde Thorkildsen	1	1	1	1
Folloregionen	Øystein Slette	1	1	1	1
Asker/Bærum	Lene Conradi	1	0	1	1
Buskerud	Gunn Cecilie Ringdal	1	0	1	1
Oppland	Lars Magnussen	1	1	1	1
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Gjermund Andersen	0	1	1	1
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas	1	1	1	1
Skiforeningen	Erik Eide	1	1	1	1
DNT Oslo og omegn	Henning Hoff Wikborg	0	0	1	1
NJFF - Akershus	Baard Nordby	1	1	1	1
Oslo Idrettskrets	Magne Brekke	0	1	1	1
Akerhus Idrettskrets	Sven E. Maamoen	1	1	1	1
Norges Skogeierforbund	Knut Bjella	1	1	1	1
Norskog	Rolf Hatlinghus	1	1	1	1
Norges Bondelag	Anne Kristine Rolstad	0	0	1	1
Representant for velforeningene	Kristin Dale Selvig	1	0	1	1
Interessegruppe for hytteeiere i Marka	Ingerid Helseth	0	1	0	1

5.3. Vedlegg 3: Liste over løpende saker

Under følger en liste over overordnede og løpende saker som har vært innom rådet til behandling, og som rådet vil anbefale at følges opp videre:

- Skaffe en oversikt over dagens aktivitetssoner/-områder og alle arealplaner som legger opp til former for nye aktivitetssoner/-områder i Marka, slik at rådet kan se disse i sammenheng, og vurdere planene ut fra et mer helhetlig og overordnet syn.
- Større justeringer av markagrensen
- Nettverk av helårstraseer i Marka
- Verneprosessen i Marka

Listen er ikke uttømmende.

5.4. Vedlegg 4: Vedtekter for Markarådet

Fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juni 2011.

Markarådet oppnevnes med hjemmel i markaloven § 13.

Markarådet skal ivareta de oppgaver som framgår av markaloven § 13. Rådets virkeområde omfatter det område som til enhver tid Jigger innenfor markagrensen slik den er fastsatt ved lov eller forskrift.

Markarådet består av 18 medlemmer med personlige varamedlemmer som oppnevnes av Miljøverndepartementet for fire år om gangen.

Rådet skal ha seks representanter fra kommuner fordelt på fylker og regioner, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Oslo og omland friluftsråd, Skiforeningen, DNT Oslo og omegn, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Oslo Idrettskrets og Akershus Idrettskrets, Norges Skogeierforbund, Norskog, Norges Bondelag, en felles representant for velforeningene og en felles representant for hytteeierne.

Markarådet skal være en arena for gjensidig informasjon og utveksling av erfaringer og synspunkter mellom offentlige myndigheter, frivillige organisasjoner, grunneiere og beboere om praktisering av markaloven. Rådet arbeid skal være rettet mot overordnede utfordringer knyttet til en enhetlig forvaltning av Marka.

Markarådet kan ta opp og gjøre forvaltningsmyndigheten oppmerksom på prinsipielle og overordnede problemstillinger, samt avgi uttalelser, også i konkrete saker. Markarådet skal være en kanal for å legge fram synspunkter fra ulike interessegrupper i Marka. Forvaltningsmyndigheten kan søke råd vedrørende overordnede prinsipper og føringer i en tidlig fase.

Rådet skal avholde minst to møter per år. Ut over dette fastsettes møter når leder eller minst to av medlemmene ber om det.

Innkalling til møtene skal skje skriftlig ved brev eller elektronisk og det skal redegjøres for de sakene som skal behandles.

Vedtak skjer ved alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Mer enn halvparten av medlemmene i rådet må være tilstede. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Det føres protokoll over vedtak i rådet. Utkast til protokoll sendes medlemmene for godkjenning snarest etter møtene. Godkjent protokoll sendes Miljøverndepartementet og andre instanser som berøres av de sakene som er omtalt i protokollen.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus er sekretariat for rådet. Miljøverndepartementet kan gi nærmere retningslinjer for virksomheten i rådet.